

I ove godine humanitarna predstava vaspitačica iz Vrbasa Vaspitačice su pobedile

■ Sa predstavom „Ženski iskreno“, vaspitačice iz Vrbasa opet su donele osmeh u grad. Nakon nekoliko izvođenja publika ih ponovo može očekivati u septembru.

• • strana 9

Ekološki pokret Vrbasa u akciji Prijave za rešavanje komunalnih problema

• • strana 6

■ EPV traži da se iz budžeta hitno izdvoje sredstva za sanaciju azila 'JAZIP', kako bi se omogućio prijem novih životinja, kao i da se za JKP 'Komunalac' obezbedi zakup odgovarajuće mehanizacije za uklanjanje divljih deponija i nagomilanog otpada.

Političke podele na svakom koraku

Savino Selo između podrške studentima i skupova SNS

■ Dok jedni pružaju podršku studentima i odaju poštu žrtvama novosadske tragedije, drugi na ulicama organizuju skupove podrške vlasti, pretvarajući Savino Selo u jedno od politički najaktivnijih mesta.

• • strana 3

Održani Dani višnje u Feketiću

Jedinstvena "crna višnja"

■ Crna višnja je jedinstvena u svetu jer samo takva raste na obroncima Telečke, u dvorištima kuća i na ulicama Feketića.

• • strana 10

Lečenje bola

• • strana 7

■ Dr Andrijana Marić, anesteziolog, subspecijalista medicine bola, govori o savremenom pristupu lečenju bola i estetskim tretmanima.

Foto: srbijadigital.rs

Redakcijski komentar

Između digitalizacije i baklji

Svet grabi ubrzanim korakom napred. Tehnologije napreduju, industrije se razvijaju, nauka takođe. Non stop se priča o veštačkoj inteligenciji novoj AI generaciji... Mi tu negde sve to samo slušamo, čuli smo, znamo za to, ali ipak nekako trčkaramo za svetom motajući kablove, obeležavajući svemoguće i nemoguće praznike, slave, jedući non-stop na svečanostima i manifestacijama. Ne zaostajemo za svetom samo kada gledamo televiziju, ali dobro je da imamo tv otuda sve znamo i vidimo, šta ima šta postoji i šta ćemo imati. Samo ne znamo kada. Ko preživi, kako kažu pričaće, i znaće. Zaostajemo za svetom. Nije to ništa novo. Bilo je tako i ranije. Najsvježije su devedesete godine, koje onda neko prozva za godine "opasnog življenja", ne znam kako bi se sada zvale ove. Devedestih godina svet je uveliko imao razne vrste kompjutera, mobilnih telefona...mi smo imali tada ratove u kojima nismo učestvovali, mobilizacije, ali i jagnjeće brigade. Ovde je bio doživljaj i videti kompjuter. Prve kompjutere u firmama tada su donosili, po jedan, ondašnji političari prilikom posete raznim preduzećima, pa su neka pokušavala u većem broju i da ih nabave, jer živeli smo tada pod "sankcijama koje nam ništa nisu mogle". Tada smo se još uvek borili za uvođenje fiksnih telefona, kojih nije imao ni Stari Vrbas, čitava naselja, Vinogradi, kakvi mobilni telefoni, onaj ko je imao fiksni ovde bio je veliki gospodin. Ovde su se početkom devedesetih pojavili tek neki pejdžeri. Ne treba pričati o prošlosti sada se sve to promenilo. Eto, nema kuće u kojoj nema po više mobilnih telefona, i to ne samo običnih, nego onih najskupljih "Ajfon", o kompjuterima da ne pričamo, nema gde ih nema, sve je kompjuterizovano sve ide uz aplikacije. Kupuje se uz aplikacije, plaćaju se računi digitalno... Ruku na srce ne možemo da kažemo da se nismo tehnički mnogo obrađivali i napredovali. Gde je to i na kom nivou u odnosu na Evropu i svet? Nas nikada nije bilo briga ni za Evropu ni za svet. Ipak smo krenuli napred. Iako nas mnogo što šta koči i vuče nazad. Redovi svuda, zastoji, pada sistem... svuda nosimo papire. Nešto nas stalno vuče unazad, neko nam stalno zapinje nogu. Međutim, ne treba gledati tako crno, između praznovanja, bakljadi, pirotehničke idemo mi napred. Naravno kada je ovo poslednje u pitanju?!

Radnici angažovani preko digitalnih platformi

Sindikati za zaštitu radnika u digitalnoj sferi

■ **Međunarodna organizacija rada (ILO), specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija za prava radnika, usvojila je nedavno prve obavezujuće međunarodne standarde rada za digitalne platforme koje nude usluge poput prevoza putnika, dostave hrane i elektronske trgovine.**

Nova konvencija ima za cilj da radnicima angažovanim preko digitalnih platformi kao što su Uber ili Glovo proširi osnovna radna prava i zaštitu, uključujući pravo na zaradu, bezbednost na radu i socijalnu zaštitu, prenosi Rojters. Pojedine odredbe povezane su sa statusom radnika, pa se pravi razlika između onih koji su klasifikovani kao samozaposleni i onih koji imaju status zaposlenih. Prvi globalni pokušaj zaštite radnika u takozvanoj gig ekonomiji. Konvencijom je predviđeno i da platforme moraju da obelodane na koji način automatizovani sistemi utiču na radnike, kao i da omoguće ljudsku intervenciju u ključnim odlukama, poput deaktivacije korisničkog naloga radnika. Usvajanje ovih pravila predstavlja prvi globalni pokušaj uspostavljanja jedinstvenih standarda za zaštitu radnika u takozvanoj gig ekonomiji.

Foto: isupportworldwide.com

Gig ekonomija je način rada u kojem ljudi ne rade stalno za jednog poslodavca, već obavljaju kratke poslove ili naručene zadatke preko digitalnih platformi. Poslovi obuhvaćeni novim pravilima, tiču se vožnja preko Ubera ili sličnih aplikacija, dostava hrane preko Glova, Volta i drugih firmi, ali i obavljanje manjih poslova preko onlajn platformi. U praksi, umesto klasičnog zaposlenja sa platom i ugovorom, radnik se prijav-

ljuje na aplikaciju i radi kada ima posla i kada želi, što je u nekim slučajevima sporno, prenose mediji. Mnogi nisu formalno zaposleni, već se vode kao samozaposleni, pa nemaju ista prava kao klasični radnici, njihovi prihodi su nestabilni, a često nemaju bolovanja, plaćen odmor ili punu socijalnu zaštitu. Platforme koriste algoritme koji odlučuju ko dobija poslove, a provizije i uslovi rada se često menjaju bez učešća radnika.

Foto: udacity.com

Sindikati u našoj praksi

Klasični sindikat Savez sindikata koji danas ima sve manji broj članstva je tradicionalni sindikat, koji je ipak uspeo da opstane transformišući se iz onog sindikata iz socijalističkog doba koji je obezbeđivao ne samo polutke, nego i mnoge druge povlastice za radnike i bilo je poštovanja radničkih prava. Danas se transformisao i ipak opstao. Drugi po masovnosti članstva i bio je svojevremeno i nešto novo na ovim prostorima jeste sindikat „Nezavisnost“. Oba sindikata zvanično učestvuju u pregovorima sa Vladom oko određivanja minimalne cene rada koju poslednjih godina dogovore tako da aminuju predlog Vlade. Postoji i niz drugih novoosnovanih sindikata u privredi, poljoprivredi, poznata je i Unija sindikata tzv. ASNS, „Sloga“... Za sve njih zajedničko je uglavnom to, što u vremenu tranzicije nisu poželjni kod novih poslodavca i tzv. biznismena, kao ni kod stranih investitora. To su sindikati u našoj praksi šta će biti sa novim digitalnim i da li će se osnivati na ovim prostorima ostaje da se vidi.

Agencija za izdavanje novina i web portala
BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,
Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;
grafička priprema - redakcija. List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;
Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,
okonasinfo@gmail.com

Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka
Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad
Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvođanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

U Savinom Selu istovremeno održani skup podrške studentima i skup pristalica SNS

Savino Selo u centru političkih zbivanja

■ U centru Savinog Sela nekoliko nedelja unazad održavaju se istovremeno dva odvojena skupa građana. Sa jedne strane okupljaju se građani koji pružaju podršku studentima i njihovim zahtevima, dok sa druge strane skup organizuju pristalice Srpske napredne stranke.

Foto: OO SNS Vrbas

Dve grupe nalaze se na različitim stranama centra sela, a kako bi se očuvao javni red i mir, događaj obezbeđuju pripadnici policije. Iako su politički stavovi učesnika različiti, okupljanja za sada protiču bez većih incidenata.

Savino Selo je tokom proteklih godinu dana postalo jedno od prepoznatljivijih mesta građanskog okupljanja u opštini Vrbas. Meštani

ovog naselja svake nedelje organizuju skupove na kojima odaju poštu stradalima u padu nadstrešnice na Železničkoj stanici u Novom Sadu. Ova okupljanja, koja se održavaju u kontinuitetu, postala su simbol istrajnosti dela građana koji traže odgovornost za tragediju i insistiraju na ispunjenju zahteva studenata i građanskih inicijativa.

Okupljanja su vremenom

privukla pažnju javnosti i postala tema razgovora i van granica opštine, zbog čega se Savino Selo sve češće pominje kao primer dugotrajnog građanskog angažovanja u manjim sredinama. Upravo kontinuirana okupljanja meštana mogla bi biti jedan od razloga zbog kojih je Savino Selo poslednjih nedelja postalo mesto pojačanih političkih aktivnosti. Tako je 13. juna

održan skup u organizaciji Srpske napredne stranke, kojem je prisustvovao i predsednik stranke Miloš Vučević, kao i drugi visoki stranački funkcioneri. Poslednjih nekoliko nedelja, paralelno sa skupovima koje organizuju građani i studenti, na ulicama Savinog Sela organizuju se i kontraskupovi pristalica vlasti. Ovakva situacija dovela je do toga da ovo na-

selje postane svojevrsna tačka susreta različitih političkih stavova i društvenih poruka.

Mesto koje je nekada bilo poznato po mirnom seoskom životu danas se nalazi u središtu društvenih i političkih dešavanja koja odražavaju širu atmosferu prisutnu u Srbiji. Zbog toga Savino Selo poslednjih nedelja privlači pažnju kako lokalne, tako i šire javnosti.

Vrbas među opštinama koje još nisu raspisale medijski konkurs za 2026. godinu

Da li će i ove godine opština Vrbas ignorisati zakonsku obavezu?

■ Prema analizi Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM), na prvih 100 završenih konkursa za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja u Srbiji za 2026. godinu raspodeljeno je više od milijardu dinara. Ipak, među lokalnim samoupravama koje još nisu raspisale konkurs za ovu godinu nalazi se i opština Vrbas.

Iako je zakonski rok za raspisivanje konkursa bio 1. mart, tri lokalne samouprave do sada to nisu učinile – Surdulica, Vrbas i Gadžin Han. Zbog toga mediji sa teritorije opštine Vrbas, kao i novinari i produkcijske kuće koje prate teme od javnog interesa za građane ove sredine, još nemaju mogućnost da konkurišu za sredstva namenjena projektnom sufinansiranju medijskih sadržaja. Analiza ANEM-a pokazuje da su na prvih 100 završenih konkursa najveća sredstva dobili pojedini regionalni i lokalni mediji. Najviše novca pripalo je Radioteleviziji Pančevo, koja je na različitim konkursima dobila gotovo 31,5 miliona dinara. Slede Kopernikus Cable Network iz Niša sa 30,5 miliona dinara, Zona plus iz Niša sa 29,6 miliona i

INI media sa oko 26 miliona dinara. Istovremeno, značajan deo sredstava završio je kod medija povezanih sa nacionalnim tabloidima, pa su, prema podacima ANEM-a, mediji iz sistema Alo i Informer, kao i povezana preduzeća, na dosad okončanim konkursima dobili gotovo 100 miliona dinara. Projektno sufinansiranje medija predstavlja jedan od najvažnijih mehanizama za podršku proizvodnji sadržaja od javnog interesa na lokalnom nivou. Zbog toga se sa posebnom pažnjom prati dinamika raspisivanja konkursa u svim gradovima i opštinama, uključujući i Vrbas, gde medijska zajednica očekuje objavljivanje javnog poziva i opredeljivanje sredstava za informisanje građana tokom 2026. godine. Opština Vrbas

je 2025. godine raspisala konkurs, ali nije donela odluku o raspodeli sredstava, a ove godine još uvek nije ni raspisala. Preostaje da se vidi kada će i da li će opština Vrbas raspisati konkurs i koliki će iznos biti opredeljen za sufinansiranje medijskih projekata, imajući u vidu značaj lokalnih medija za pravovremeno i objektivno informisanje građana.

Konkurs raspisan, odluka nikada doneta

Opština Vrbas je tokom 2025. godine raspisala konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja, u skladu sa Zakonom o javnom informisanju i medijima. Međutim, iako je konkurs sproveden i pristigli projekti razmatrani, odluka

Foto: peterspapers.co.za

o raspodeli sredstava nikada nije javno objavljena. Time je konkursni postupak ostao nedovršen, a mediji i produkcijske kuće koji su konkurali nisu dobili informaciju o tome da li su njihovi projekti podržani. Takva situacija izazvala je nedoumice u medijskoj zajednici, posebno imajući u vidu da zakon pred-

viđa jasno definisane rokove i procedure za sprovođenje konkursa i donošenje odluka. Zbog toga ovogodišnje kašnjenje u raspisivanju novog konkursa dodatno privlači pažnju, jer se pitanje projektnog sufinansiranja medija u opštini Vrbas već drugu godinu zaredom nalazi pod znakom pitanja.

Podizanje minimalca

Gušenje malih preduzetnika

■ **Država podizanjem minimalnih zarada razrezuje više poreze i doprinose na zarade, što vrlo često mali preduzetnik ne može da izdrži, pa obaveze koje proizilaze na osnovu isplate minimalca su za poslodavce često veliko opterećenje čak i za ozbiljnije preduzetnike.**

Podizanjem minimalnih zarada, država zajedno sa sindikatima, sada radi i dva puta godišnje. U velikom

korpe koja nije dovoljna za život prosečnog domaćinstva. Statistika neumoljivo kaže da u regionu prednjačimo sa na-

zaposlenih čini čak preko 50 posto onih koji su zaposleni upravo u malom i srednjem preduzetništvu u kojem ostvaruju zarade, a država dobit. Ovde su tu takve politike koje ekonomski podržavaju malo i srednje preduzetništvo uglavnom najavljuvanjem o pomoći ponekada dotiranjem u vidu raznih projekata, ali to je uglavnom bilo nedovoljno za veći razvoj privatnog - domaćeg preduzetništva. Svima je jasno da se kod povećanja minimalca za zaposlene istovremeno javlja sve veći broj onih poslodavaca koji izbegava svoje obaveze prema zaposlenima, a time i prema državi. Da paradoks bude veći izbegavanje tih obaveza više rade upravo oni koji su veliki i to možda i mogu da iznesu, a međutim država ako to i kažnjava onda kažnjava one male ili se oni sami kažnjavaju time što stvaraju svoje firme i otpuštaju radnike.

Foto: fcacorp.com

broju slučajeva ništa ne čini za dobrobit male privrede ali ni za same radnike. Minimalna zarada koliko god do sada da se povećavala, a povećavala se značajano nikada nije mogla da isprati prosečnu potrošačku korpu. Često je bila i na neznatno većem ili istom nivou minimalne potrošačke

metima na zarade zaposlenih koji su čak veći nego i u Albaniji. Osim toga poznato je da je država kada su u pitanju subvencije za privredu daleko naklonjenija stranom investitoru, tako da je domaći privrednik uglavnom prepušten sam sebi. Podatak je takođe da u Evropi od ukupnog broja

Rastu troškovi stanovanja i komunalija

Podizanje cena nekretnina

■ **Potrošačke cene u Srbiji u maju 2026. godine bile su u proseku više za 3,5 odsto u odnosu na isti mesec prethodne godine, odnosno međugodišnja inflacija iznosila je 3,5 odsto u maju ove godine.**

U odnosu na april ove godine cene su porasle za 0,3 odsto, pokazuju podaci Republičkog zavoda za statistiku. Međutim, za razliku od prethodnih godina, inflaciju više ne podstiču cene hrane, već rast troškova stanovanja, komunalnih usluga i pojedine

ne robe. Najveći godišnji rast cena zabeležen je kod nakita i ručnih satova, koji su poskupeli za 25,6 odsto, zatim novina i časopisa čije su cene povećane za 22,8 odsto, kao i turističkih paket-aranžmana, skupljih za 22,1 odsto u odnosu na maj prošle godine.

Podaci pokazuju ono što su stanari već primetili u svojim domovima, poskupljenje kirija, komunalija i održavanje stanova. Kirije su u maju bile za 11,3 odsto skuplje nego prošle godine, a za 1,3 odsto skuplje nego u aprilu ove godine. Vodosnabdevanje je u maju ovde godine bilo skuplje za 20,5 odsto nego prošle godine, usluge održavanja, popravke i obezbeđenja stanova su poskupile za 14,2 odsto. Očekivano je poskupelo gorivo i mazivo (za 14 odsto), ali i servisiranje automobila (12,3). Sa druge strane, podaci RZS-a pokazuju da je u pojedinim kategorijama hrane došlo do pada cena. Grupa hrana i bezalkoholna pića bila je u proseku jeftinija za 1,5 odsto nego godinu dana ranije.

Foto: marketplace.org

Radnici u Srbiji rade i preko 40 sati nedeljno

Veliko broj radnih sati, male zarade ?

■ **Zaposleni u Srbiji rade više od skoro svih svojih balkanskih i evropskih komšija, a zarađuju najmanje, pokazuju najnoviji podaci Eurostata. Najnoviji podaci Eurostata pokazuju da su zaposleni u Srbiji u 2025. godini radili u proseku 40,6 sati nedeljno, 5-6 sati više nego što je to prosek u zemljama Evropske unije, gde se radilo 35,9 sati. Istovremeno u Srbiji se najmanje zarađuje.**

U Evropi su jedino zaposleni u Bosni i Hercegovini radili više nego radnici u Srbiji i to 40,9 sati nedeljno, dok je prosek Turske 42,4 sati. Za puno radno vreme u Srbiji su žene u proseku radile 40,8 sati, a muškarci 42,3 sati nedeljno.

Za posao sa pola radnog vremena muškarci i žene su radili 21,2 časova nedeljno. Prosečna mesečna neto zarada u Srbiji tokom 2025. godine iznosila je 109.468 dinara, odnosno 932 evra računajući po trenutnom kursu. Ekonomista **Saša Đogović** objašnjava za Novu ekonomiju da je produktivnost rada

u Srbiji mala, odnosno zbog loše privredne strukture najviše zaposlenih je na pozicijama koje su malo produktivne i malo plaćene.

„Ukoliko vašim zaposlenima treba više vremena da zarade ono što neko drugi može da zaradi za manje radnih sati, to je znak da nešto nije u redu. Produktivnost rada je niska, privredna sturkura zahteva veći angažman radne snage, a zarade su manje“, objašnjava on dodajući da je potencijalno rešenje u jačanju domaćeg preduzetništva i privlačenju visokotehnoloških investicija.

Foto: construction-today.com

Srbija ima skoro najniže zarade

Prosečna medijalna neto zarada iznosila je 83.790 dinara, što znači da je polovina zaposlenih u Srbiji zarađivala ovaj ili manji iznos mesečno u 2025. godini. Poređenje prosečnih mesečnih plata u 2024. u regionu pokazuje da je Srbija imala skoro pa najniže zarade u regionu i to za više sati provedenih na poslu. Najviše se zarađivalo u Sloveniji, zatim u Hrvatskoj, pa Bugarskoj i Mađarskoj. Prosečna godišnja zarada u Hrvatskoj je iznosila oko 1.457 evra mesečno pokazuju podaci Državnog zavoda za statistiku. Prosečna godišnja zarada u Bugarskoj u 2025. godini iznosila je oko 1.331 evra mesečno, podaci su Nacionalnog statističkog instituta Bugarske. Zaposleni u Mađarskoj su u 2025. godini zarađivali u proseku 1.210 evra mesečno, preneo je Budapest Tajms. Zaposleni u Severnoj Makedoniji su zarađivali manje od radnika u Srbiji, njihova prosečna mesečna zarada iznosila je oko 735 evra.

Saveti PSSS

Konačno dobar rod voća

■ **Voćni zasadi se nalaze u periodu primene intenzivne zaštite od ekonomski najznačajnijih patogeni. U toku je berba ranih sorti kajsije i trešnje dok je berba jagoda u završnoj fazi ili završena.**

Nakon par godina nepovoljnih vremenskih uslova i izostanka prinosa, ova godina je uspešna kod svih voćnih vrsta. U zasadima jabuke je trenutno aktuelna zaštita od prouzrokovala čađave pegavosti lista i krastavosti plodova, jabukinog smotavca i pepelnice. Jabuka se nalazi u fenofazi plodovi veličine do 40mm. Zaštitu treba obaviti prema preporukama

Prognoznog Izveštajne Službe Srbije i na bazi aktivnih materija koje su za ovu namenu. Aktuelna je i zaštita u vinogradima jer je registrovana pojačana aktivnost cikade Scaphoideus titanus, vektora fitoplazme Flavescence doree. Sprovođenje tretmana se preporučuje u večernjim časovima nekim od registrovanih preparata. Zasadi šljive u zavisnosti od lokaliteta i

sortimenta se nalaze u fazi intenzivnog porasta plodova. U toku je intenzivno polaganje jaja i piljenje larvi prve generacije šljivinog smotavca i preporuka je primena nekog od registrovanih insekticida. Zasadi leske se nalaze u fenofazi formiranja plodova. Neophodno je posvetiti pažnju zaštiti zasada od bolesti i štetočina koje ugrožavaju kvalitet plodova i smanjiti prinos. U zasadima se uočava prisustvo jasnih legala i ispiljenih larvi braon mramoraste stene, koja ubadanjem mladih plodova nanosi značajne ekonomske štete i ostavlja otvorena vrata za prodor gljivičnih oboljenja (Monilinia, Botrytis, Botryosphaeria...). Takođe, registrovana je i pojava leskine lisne vaši i pregledom zasada, ukoliko je uočeno prisustvo potrebno je tretirati nekim od registrovanih preparata.

Tamara Pavlica, saradnik u biljnoj proizvodnji

Foto: snaped.fns.usda.gov

U toku berba malina

Malinari očekuju veću otkupnu cenu

■ **Iz Asocijacije proizvođača malina Srbije procenjuju da će ove godine ukupan prinos maline u zemlji iznositi do 15.000 tona, što je nekoliko puta manje nego 2018. godine kada je rod iznosio preko 100.000 tona.**

„Ako ne bude vremenskih nepogoda ukupan rod u Srbiji bi, prema sadašnjem stanju malina, mogao biti do 15.000 tona i to će biti dobar prinos, s obzirom na to da je prošlogodišnja suša oštetila mlade izdanke i ostali su kratki“, rekao je predsednik Radović za

Betu. Berba malina, prema njegovim rečima, trebalo bi da počne u ravničarskim predelima uskoro, a u brdskim nešto kasnije.

Radović je rekao da će otkupnu cenu odrediti ponuda i tražnja i da će ponuda na svetskom tržištu ove godine biti manja jer je mraz u Polj-

skoj, takođe, uništio deo plantaža. „Očekujemo da početna, akontna otkupna cena bude 550 dinara po kilogramu, a da konačna cena bude obračunata kada se malina izveze, ali se nadamo da će biti viša od početne“, rekao je Radović. Dodao je da je prošle godine akontna otkupna cena bila 450 dinara, a u konačnom obračunu od 600 do 620 dinara po kilogramu.

Istakao je da je malina u Srbiji zasađena, prema strukturi poljoprivrednih useva, na 24.000 hektara, a da je realno ima na 10.000-11.000 hektara jer je evidentirano da su na mnogim livadama zasađene maline iz raznoraznih razloga, između ostalog i zbog nekih subвенција.

Foto: drearth.com

Posle loših sezona, pčele u dobroj kondiciji

Biće kvalitetnog meda

■ **Odlična paša uljane repice i bagrema donela bogat prinos. Pčelari iz Vojvodine zadovoljni jer su se pčele oporavile, a med je kvalitetan.**

Foto: navmi.co.in

Lepo i toplo vreme podstaklo je intenzivno rojenje, pčele su se razmnožile, a gubici iz prethodnih sezona polako se nadoknađuju. Na severu Srbije, ali i u celoj zemlji, ova sezona donosi bogatu ponudu bagremovog meda, meda od uljane repice, suncokretovog, lipovog i livadskog cvetnog meda. Onima koji žele da uvedu med u svoju ishranu, posebno osobama sklonim alergijama, savetuje se oprez i postepeno uvođenje. Astmatičarima se preporučuje med od uljane

repice i polen, medari savetuju da treba početi sa malim dozama, videti kako organizam reaguje, pa tek onda povećati količinu. A bagremov med se preporučuje svima. Tokom sezone je bilo važno pregledanje košnica posle završenog točenja meda, jer medari kažu da je to jedan od kritičnih trenutaka u sezoni. Dok traje medobranje, košnice se ne diraju uopšte. Tek posle toga mora se proveriti da li je matica prisutna. Ako matice nema, to društvo je predodređeno za propast.

Zabrana korišćenja GMO

Organska proizvodnja - šansa

■ **Organski proizvodi se gaje na jedva 30.000 hektara ili jedan odsto mogućih površina, mada su potencijali daleko veći. Procenjuje se da ima preko 7.000 proizvođača.**

Najveći procenat organske proizvodnje je u voćarstvu, na koje otpada preko trećine površina pod zdravom hranom. Sledi proizvodnja žitarica sa 30,5 odsto, dok ostale biljne proizvodnje čine daleko manji udeo. Novi zakon o uvođenju u registar uvodi važne izmene koje će uticati na sve učesnike u lancu organske proizvodnje. Stupio je na snagu polovinom decembra prošle godine, a njegova primena je odložena za 1. jun, kako bi se obezbedilo dovoljno vremena da se firme usklade sa novim standardima a institucije sprovedu neophodne pripreme. Zakon o organskoj proizvodnji uređuje opšta i posebna načela te proizvodnje, kao i označavanje i oglašavanje organskih proizvoda, ali i kontrolu, sertifikaciju, zah-

i drugim službenim aktivnostima, kao i nadzor i druga pitanja od značaja za organsku proizvodnju. Zakon je predvideo i da je u organskoj proizvodnji zabranjeno upotrebljavati GMO, proizvode proizvedene od GMO i proizvode proizvedene pomoću GMO u hrani ili hrani za životinje, odnosno kao hranu ili hranu za životinje, ali i kao pomoćna sredstva u prerađi, sredstvima za zaštitu i ishranu bilja, oplemenjivače zemljišta, biljni reproduktivni materijal, mikroorganizme ili životinje. Obavezno je označavanje i oglašavanje proizvoda mogu koristiti izrazi „ekološki“, „organski“, „biološki“, odnosno njihove skraćenice „eko“, „org“, „bio“, ali i drugi izrazi i skraćenice koje upućuju na organsku proizvodnju.

Ekolozi u akciji – podneto više prijava nadležnim institucijama

Sistemske probleme inspekcija ne može da reši

■ Zahvaljujući aktivnom učešću građana i brzom reakciji nadležnih službi, u proteklom periodu pokrenuto je rešavanje više komunalnih i ekoloških problema na teritoriji opštine Vrbas. Na osnovu dojava koje su stizale sa terena, Ekološki pokret Vrbasa (EPV) podneo je više prijava nadležnim institucijama, a usledila je i hitna reakcija Komunalne inspekcije opštine Vrbas.

Iz Ekološkog pokreta ističu da je upravo saradnja sa građanima ključna za prepoznavanje i rešavanje problema koji utiču na kvalitet života u lokalnoj zajednici.

„Ponosni smo na naše sugrađane. Zahvaljujući vašim direktnim dojavama sa terena, Ekološki pokret Vrbasa je u prethodnim danima podneo seriju važnih prijava nadležnim službama. Posebno želimo da pohvalimo Komunalnu inspekciju opštine Vrbas na izuzetnoj saradnji, hitnoj reakciji i brzom izdavanju naloga za sve naše prijave“, navode iz EPV.

Među prijavljenim problemima našle su se nepokošene javne površine oko sportskih terena kod Osnovne škole „Bratstvo-jedinstvo“ u Vrbasu, kabasti otpad odozad na prostoru Švapskog groblja pored gradskog stadiona, kao i problem čopora pasa na ulazu u Lazin park. Kako ističu iz Pokreta, problem sa psima dodatno je izražen zbog toga što pojedini građani na toj lokaciji ostavljaju hranu, pa životinje agresivno brane teritoriju i predstavljaju potencijalnu opasnost za prolaznike.

Posebnu pažnju ekolozi su usmerili na Ravno Selo, gde su podnete dve prijave zbog nelegalnog odlaganja šuta i mešanog otpada na prostoru kod Stare Šinternice. Osim narušavanja životne sredine,

ovakve deponije ugrožavaju poljoprivredno zemljište i useve, zbog čega je slučaj prijavljen i Republičkoj poljoprivrednoj inspekciji.

„Skrenuta nam je pažnja na pasivnost i ravnodušnost Mesne kancelarije Ravno Selo prema generisanju divljih deponija oko sela“, navode iz EPV, ističući da je za rešavanje ovakvih problema neophodno veće angažovanje svih nadležnih institucija.

Iako pohvaljuju profesionalan i efikasan rad Komunalne inspekcije, iz Ekološkog pokreta upozoravaju da su tokom komunikacije sa službama naišli na ozbiljne sistemske probleme koje inspekcija sama ne može da reši. „Kroz odgovore inspekcije saznali smo alarmantne činjenice. JP 'JAZIP' trenutno ne može da prima nove životinje u azil, jer im je Veterinarska inspekcija izrekla zabranu zbog neadekvatnih uslova za smeštaj. Sa druge strane, JKP 'Komunalac' već mesecima nije u mogućnosti da uklanja veće divlje deponije, pošto im je buldožer u kvaru“, saopštavaju iz Pokreta.

Zbog toga su, kako navode, odmah reagovali prema lokalnoj samoupravi. Uputili su zvaničnu inicijativu i zatražili hitan sastanak sa predsednikom opštine Vrbas, sa ciljem da se pronađu konkretna rešenja za ove pro-

bleme.

„Tražimo da se iz budžeta hitno izdvoje sredstva za sanaciju azila 'JAZIP', kako bi se omogućio prijem novih životinja, kao i da se JKP 'Komunalac' obezbedi zakup odgovarajuće mehanizacije za uklanjanje divljih deponija i nagomilanog otpada. To su problemi koji direktno utiču na bezbednost građana, zaštitu životne sredine i kvalitet života u našoj opštini“, poručuju iz EPV.

Iz Ekološkog pokreta na-

glavavaju da neće odustati od svojih inicijativa i pozivaju građane da nastave da prijavljuju komunalne i ekološke probleme.

„Nastavite da nam dojavljujete probleme. Zajedno

smo glas koji menja stvari i pokazuje da odgovorno građanstvo može da doprinese stvarnim promenama u lokalnoj zajednici“, zaključuju iz Ekološkog pokreta Vrbasa.

Alarmantne činjenice

Prema informacijama do kojih je došao Ekološki pokret Vrbasa, JP „JAZIP“ trenutno ne može da prima nove životinje u azil zbog zabrane Veterinarske inspekcije usled neadekvatnih uslova smeštaja. Istovremeno, JKP „Komunalac“ već mesecima nije u mogućnosti da uklanja veće divlje deponije jer je buldožer, ključna mehanizacija za taj posao, van funkcije. Zbog toga je EPV od lokalne samouprave zatražio hitne mere i izdvajanje sredstava za rešavanje oba problema.

Marmezo – Ambulanta za bol u Kuli, dr Andrijana Marić, anesteziolog, subspecijalista medicine bola

Savremeni pristup lečenju bola i estetskim tretmanima

■ **Specijalistička ordinacija Marmezo u Kuli već petu godinu uspešno pruža širok spektar zdravstvenih usluga, sa posebnim fokusom na lečenje akutnog i hroničnog bola, kao i na savremene estetske tretmane.**

Zahvaljujući individualnom pristupu svakom pacijentu, ordinacija je postala prepoznatljivo mesto za sve koji traže efikasno rešenje za dugotrajne bolove i unapređenje kvaliteta života.

Prema rečima dr Andrijane Marić, anesteziologa i subspecijaliste medicine bola, u ordinaciji se najčešće leče pacijenti koji imaju hronične bolove, ali se uspešno tretiraju i akutna bolna stanja.

“U ordinaciji se najčešće bavimo lečenjem hroničnog bola, ali i akutnog. Svaki bol može da se tretira medikamentozno ili primenom različitih medicinskih sredstava i lekova. Jedna od metoda koju primenjujemo je proloterapija, odnosno terapija ubrizgavanjem određenih preparata u bolne tačke. Koriste se kortikosteroidi, analgetici i lokalni anestetici kako bi se prekinuo impuls koji izaziva bol i sprečilo njegovo dalje prenošenje do centralnog nervnog sistema” objašnjava dr Marić.

U ordinaciji se primenjuju i anesteziološki blokovi, koji se izvode uz pomoć ultrazvučne kontrole ili drugih savremenih metoda navođenja. Ove procedure značajno pomažu u ublažavanju bolova izazvanih različitim ginekološkim,

urološkim i drugim zdravstvenim problemima.

Najveći broj pacijenata javlja se zbog degenerativnih promena na kičmi, ali i zbog bolova u ramenima, lakтовima, kolenima i skočnim zglobovima. Dobre rezultate terapije postižu i osobe koje pate od reumatskih oboljenja, kao i pacijenti koji nakon moždanog udara imaju hronične bolove.

Pored savremenih metoda medicine bola, u ordinaciji Marmezo značajno mesto zauzima i akupunktura, drevna kineska metoda lečenja stara više od tri milenijuma.

“Akupunkturou se bavim dugi niz godina, a iskustva su veoma pozitivna. Pacijenti uglavnom veoma dobro reaguju na ovu terapiju. Sam tretman nije bolan jer su iglice izuzetno tanke i minijature. Osim kod različitih bolnih stanja, akupunktura se često koristi i kao podrška kod regulacije telesne težine i ubrzavanja metabolizma. Tada se u predelu uha postavljaju posebne iglice koje se fiksiraju flasterima boje kože i gotovo su neprimetne. Menjaju se na svakih sedam do deset dana” kaže dr Marić.

Da terapije daju rezultate potvrđuju i sami pacijenti, koji se često vraćaju na kon-

trolne preglede ili ponovne tretmane nakon više meseci. U zavisnosti od vrste oboljenja i individualne reakcije organizma, efekti terapije mogu trajati nekoliko meseci, a kod mnogih pacijenata i duže od pola godine.

Koncept ambulanti za bol već decenijama je široko rasprostranjen u svetu, dok je u Srbiji još uvek nedovoljno poznat široj javnosti. Ipak, svest o značaju pravovremenog lečenja bola sve više raste. “U savremenoj medicini bol se smatra petim vitalnim znakom i zato je važno da se ne zanemaruje. Naš cilj je da pacijentima omogućimo kvalitetniji život i da im pomognemo da se vrate svakodnevnim aktivnostima bez patnje i ograničenja”, ističe dr Marić.

Da su kvalitet usluge i stručnost prepoznati, govori i činjenica da u ordinaciju dolaze pacijenti ne samo iz Kule, već i iz Vrbasa, Sombora, Subotice, kao i iz drugih delova Vojvodine i Srbije.

Pored medicine bola, ordinacija Marmezo razvila je i segment estetske medicine. Dr Andrijana Marić poseduje dozvolu Ministarstva zdravlja za obavljanje estetskih procedura, pa su među najtraženijim tretmanima korekcija

mimičnih bora, botoks, hijaluronski fileri, PRP tretmani podmlađivanja sopstvenom krvnom plazmom, hemijski pilinzi, mezoterapija lica...

“Pacijenti najčešće traže botoks tretmane. Reč je o malim količinama preparata koje daju veoma prirodan efekat. Nakon sedam do deset dana mišići se opuste, bore postaju manje vidljive, a lice izgleda svežije i odmornije. Posebno dobre rezultate postizemo u tretmanima regije čela, gde

promene nakon procedure mogu biti veoma uočljive, ali i dalje prirodne”, objašnjava dr Marić.

Spoj iskustva, savremenih metoda lečenja i individualnog pristupa svakom pacijentu učinio je da ordinacija Marmezo tokom prethodnih pet godina postane značajna adresa za sve koji traže pomoć u borbi protiv bola, ali i profesionalne estetske tretmane koji doprinose boljem izgledu i samopouzdanju.

Na Republičkom takmičenju nagrađeni učenici Gimnazije "Žarko Zrenjanin" iz Vrbasa

Dostojno predstavili školu

■ Učenici Gimnazije "Žarko Zrenjanin" iz Vrbasa još jednom su pokazali talenat, kreativnost i posvećenost, ostvarivši zapažene rezultate na 34. Republičkom takmičenju sa međunarodnim učešćem „Svetosavlje i naše doba 2026“.

Učenici Gimnazije "Žarko Zrenjanin" iz Vrbasa svojim radovima dostojno su predstavili školu u literarnom i kaligrafskom delu konkursa. Svečana dodela nagrada

upriličena je 26. maja 2026. godine u Istorijskom arhivu grada Novog Sada, gde su gimnazijalci nakon proglašenja rezultata i uručjenja nagrada imali priliku da običu i izlož-

bu povodom 200 godina od rođenja Svetozara Miletića. U kaligrafskom delu konkursa učestvovalo je 463 učenika, a u kategoriji srednjih škola nagrađeni su: Sanja Pjekni, III-4

(mentor: Mladen Đuričić) i Jana Dragaš, II-5 (mentor: Jasminka Olić Ilčešin). U literarnom delu konkursa učestvovalo je 339 poetskih i 108 proznih radova, a na-

građeni su: Jovan Bošnjak, I-2 (mentor: Jasminka Olić Ilčešin) i Marijana Žeželj, II-5 (mentor: Jasminka Olić Ilčešin), saopštili su iz Gimnazije.

Druženje nakon pola veka

Gimnazija temelj večnih vrednosti

■ U Vrbasu je 30. maja održan dirljiv susret generacije maturanata Gimnazije iz 1976. godine, koji su se okupili kako bi obeležili pola veka od završetka školovanja. Posle pedeset godina njih 66, nekadašnji školski drugovi ponovo su se našli zajedno, sa osmesima, uspomena i iskrenom radošću zbog ponovnog susreta.

Skup je protekao u toploj i prijateljskoj atmosferi, ispunjenoj sećanjima na đачke dane, profesore i vreme kada su zajedno delili školske klupe. Na početku druženja minutom ćutanja odata je pošta svim profesorima i školskim drugovima koji više nisu među nama, a čije uspomene i dalje žive u srcima generacije.

Posebnu radost prisutnima doneo je susret sa tri razredne starešine, od kojih su dve, svojim prisustvom, uveličale ovaj jubilej, profesorke Stojanka Milisavljević Duda i Nevenka Anđelić. Sa trećom razrednom, profesorkom

Anom Rudović, delegacija 4/2 sastala se u njenom domu, gde su oživeli uspomene i još jednom pokazali koliko su veze stvorene u mladosti trajne i dragocene.

Nekada mladi gimnazijalci, danas penzioneri, okupili su se kao bake i deke, roditelji i uspešni ljudi različitih zanimanja. Među njima ima nosilaca visokih akademskih zvanja i bogatih profesionalnih karijera, ali ono što ih najviše povezuje jesu ljudskost, poštenje, porodične vrednosti i iskreno prijateljstvo koje traje decenijama.

Susret je pokazao da vreme može promeniti godine i ži-

votne okolnosti, ali ne može izbrisati uspomene na mladost, niti ugasiti radost po-

novnog okupljanja. Rastali su se sa željom da se ponovo vide, zahvalni za zajedničke

trenutke i bogatstvo prijateljstva koja traju već punih pedeset godina.

Još jedna humanitarna predstava vaspitačica „Ženski iskreno“

Vaspitačice ponovo vratile osmeh u grad

■ Nakon prošlogodišnje predstave „Ženski razgovori“, vaspitačice iz Vrbasa vratile su se na velika vrata sa predstavom „Ženski iskreno“. I ovoća puta predstava je humanitarnog karaktera, a nakon nekoliko izvođenja reakcija publike je sjajna.

Sa predstavom „Ženski iskreno“, vaspitačice opet donose osmeh, kulturu i radost u naš grad. Bilo je sat i po smeha na licima svih koji su došli da gledaju predstavu. Premijerno izvođenje 29. maja prošlo je fenomenalno. Publika je imala priliku da uživa u duhovitoj predstavi, a nakon prvog izvođenja „glumice“ nisu krile zadovoljstvo. „Publika je bila sjajna, osetili smo reakciju svih prisutnih u sali, emocija nas je nosila kroz celu predstavu. Aplauza i smeha je bilo i u delovima predstave gde nismo očekivali. Zaista sjajna reakcija publike, a kod nas i smeha i suza, svega je bilo“, rekle su vaspitačice u prvim minutima po završetku premijernog izvođenja.

Na ideju da se radi ova predstava došla je Maja Baucal, koja ima dugogodišnje iskustvo kako u radu sa amaterskim dečijim predstavama tako i sa kolegicama. Nakon što je prošle godine odlično prihvaćena predstava „Ženski razgovori“ koje su vaspitačice odigrale ukupno 27 puta, osim u Vrbasu, nekoliko puta u Novom Sadu, Beogradu, Temerinu...

Maja je po preporuci čitala knjige spisateljice Milijane Barjaktarević iz Sremske Mitrovice. Odlučila je da napravi predstavu po motivima iz knjiga „Pisanje od smeha“, „Sa osmehom od sveta“ i „Mama brate“.

Njen predlog sa radošću su prihvatile vaspitačice koje učestvuju u predstavi, mada su veliku podršku imali i od ostalih kolegica. Uloge su

lako podelile i prilagodile sebi. Dva meseca, tri do četiri puta nedeljno, više sati trajale su probe.

„Na probama je bilo nevelikokratno, dopunjavale smo se, ispravljale delove teksta, imali smo mnogo ideja i većinu smo uspeali da realizujemo. Veliku zahvalnost osim spisateljici Milijani koja nam je dozvolila da koristimo odabrane tekstove iz njenih knjiga, dugujemo i Kulturno umetničkom društvu 'Karpati' koji su nam ustupili prostor gde smo održavali probe, a nakon toga u istom prostoru da izvodimo predstavu“, rekla je Maja Baucal. Posle premijere predstava je odigrana još nekoliko puta, a ponovno izvođenje najavljuje se u septembru. Vrbaskе vaspitačice najavile su da će sa predstavom gostovati i u drugim gradovima.

Veliki entuzijazam i odgovornost koje svakodnevno pokazuju kroz svoj posao, podelile su još jednom i sa građanima, radeći predstavu kako bi pomogle bolesnim kolegicama. Iako su nepra-

vedno bile zapostavljane, vrbaskе vaspitačice čiji rad nije adekvatno vrednovan više od decenije, kojima zarada nije redovno isplaćivana, a one

su i pored toga svakodnevno odlazile na svoja radna mesta i brinule o našoj deci, pokazale su svima kako se to radi. Sa ljubavlju, podrškom i

empatijom. I to ne samo vaspitačice koje su učestvovalе u predstavi nego i one koje su ih sve vreme podržavale. Vaspitačice su pobedile!

Talentovane i duhovite

Glumačka ekipa vaspitačica: Maja Baucal, Miroslava Krivokapić, Dragica Pastor, Žaklina Damjanović, Dijana Paunović, Aleksandra Japundža, Bojana Novović, Ivana Bogdanović. Ton i svetlo Marijana Uskoković.

Tradicionalni Dani višnje u Feketiću

Jedinstvena “crna višnja” u svetu

■ Tzv. crna višnja je kao takva jedinstvena u svetu jer samo takva raste na obroncima Telečke i na ulicama Feketića, a gaje je i meštani u voćnjacima i prave razne vrste proizvoda. Dani višnje se ovde organizuju skoro dve decenije i to svakog drugog vikenda u junu.

Ovo je veliki događaj za sve stanovnike ovog mesta zapravo to su istovremeno i Dani višnje i Dani sela, koji okupe ne samo meštane i građane iz ovog kraja, nego goste iz Vrbasa, Novog Sada, pa čak iz Beograda. Da je manifestacija iz godine u godinu veća i uspešnija potvrdila je ove godine i nova lokacija održavanja koja podrazumeva daleko veći prostor nego ranijih godina. “Imamo više izlagača malih preduzetnika, imamo i više gostiju i ove godine nam je trebao veći prostor kod bazena kod čuvenog Pipača”, kazao nam je Bela Bojtoš, predsednik Saveta Mesne zajednice Feketić i jedan od dugogodišnjih organizatora manifestacije. “Verujem da znate da je reč o svetski poznatoj višnji koja je najveći oksidans čak stručnjaci kažu i 70 posto više od drugih sorti. Osim što imamo pune ulice višanja, naši voćnjaci višanja se ne prskaju. Naši žitelji prave od nje rakiju, vino, ulje, džemove, sokove i sve to bez trunke šećera jer ova višnja je dovoljno slatka”, pripoveda Bojtoš. Na manifestaciji se organizuje i takmičenje u kuvanju kotlića, pa se proglašava najbolje skuvani kotlić, i ove godine ima preko 50 učesnika takmičenja. Za decu su organizovani likovni i literarni konkursi pa se proglašavaju pobednici takmičenja. U tri dana koliko traje manifestacija ima i svečani noćni deo programa koji protekne uz određenu muziku. Ranijih godina je uvek bio organizovan i vatromet u noćnim satima, ali ove godine nisu imali ni tu malu podršku od lokalne samouprave. No to ne umanjuje svečanost i radost učesnika manifestacije na kojoj se nalazi veoma veliki broj izlagača pre svega proizvoda od višnje. Pravi je gušt probati vino od višnje, tu je rakija, sokovi, džemovi i ulje koje nigde i niko ne pravi sem

ovde u Feketiću. Proizvodi svi koji se prave od ove višnje najpoznatije i jedinstvene u svetu su svi bez šećera. “Mi smo višenacionalna sredina i svako od nas ima ovde i svoje običaje i praznike, ali događaji oko Dana višnje koj su i Dani sela jeste nešto što je nama svima zajedničko i što nas spaja ovde, pa uspemo i da se organizujemo i obezbedimo sve što treba za manifestaciju i da budemo dobri organizatori i dobri domaćini,” kaže Bojtoš. Iako manifestacija

traje tri dana, glavni dan svečanosti je subota, i proglašenje rezultata takmičenja u kuvanju kotlića, i rezultata drugih takmičenja, degustiraju se razni proizvodi od višnje i bira se najlepše uređeno dvorište u selu. Na manifestaciji je sve posvećeno višnji i obaveza je svakog štanda i izlagača da ispred sebe ima višnju kao

simbol proslave. Izlažu svoje proizvode već poznata udruženja i mali preduzetnici poput “Terek”, “Hokai”, “Hestia”...

Ne treba zanemariti ni ulogu učenika jedine Osnovne škole u ovom mestu “Nikola Đurković” koji su uključeni zajedno sa svojim nastavnicima u manifestaciju.

Prima ili crna višnja

Ova višnja se gaji u Feketiću od sedamdesetih godina prošlog veka. Kažu da se tada izvozila u Nemačku. Iako je proizvodnja znatno smanjena ona nikada nije prestala da bude tražena. Ona je autohtona zaštićena vrsta.

Antioksidans

“Zeleni breg”

Svi programi su ostvareni uz podršku Mesne zajednice Feketić, Društva za razvoj okoline i zajednice “Zold Dombok”- “Zeleni breg” i drugih udruženja za očuvanje i negovanje kulture i istorije ovog malog mesta, zajedno sa brojnim lokalnim civilnim organizacijama.

“Prima ima 70 posto više antioksidansa od bilo koje druge sorte na svetu. Iako su ovde počele da se sade velike parcele i dalje ih nema dovoljno u odnosu na potražnju”, kaže Bojtoš.

Sa FB stranice Vrbas nekada...

Imalo se dovoljno, taman koliko treba

Život u Vrbasu šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka bio je za većinu lagodan. Svi su živeli lepo sa ne prevelikim primanjima, reklo bi se, taman koliko treba. Ljudi su se bavili raznim aktivnostima i imali različite hobije. Deca su se igrala i okupljala u kvartovima ili parku. Na fotografijama delovali su svi bezbrižno.

Aero klub Vrbas

Aero klub Vrbas na državnom takmičenju u Ptuj (Slovenija), 1976. godine. Sleva na desno: Ljubo Međeši, Slobodan Ivanović, Dragana, Ivica Kostelac, Vladimir Jakemiv i Mihailo Kovač. (Hvala Vladimiru Jakemivu na ustupljenoj fotografiji).

KK Vrbas

Pripreme - Igman, 1987. Stoje: Stanković, Golubović, Radanović, Stevančev, Milojević, Lješević, Svetozar Doknić (trener). Čuče: Predrag Bajić, Goran Krtolica, Stevan Popić, Veselin Čolaković, Bjekić, Bane Mijatović. (Hvala Predragu Bajiću na ustupljenoj fotografiji).

Kulturni radnici

Kolektiv Doma kulture i folklornog ansambla, sredina osamdesetih. Među njima je i Branislav Bari Milošević, dugogodišnji upravnik Doma kulture. (Hvala Katici Popović i Luki Mažaru na fotografiji)

Pionirska saobraćajna patrola

Pionirska saobraćajna patrola, sastavljena od učenika Osnovne škole „Petar Petrović Njegoš”. Sleva na desno: Mirjana Orlić, Slobodan Vignjević, Andrea Nikić, Dragan Omčikus i Zoran Kotlaja. Članovi saobraćajne patrole su, zajedno sa saobraćajnom milicijom, tokom meseca septembra 1982. godine obezbeđivali dolazak i odlazak u školu svojih mlađih drugarica i drugova - prvaka. Dežurstva su trajala ujutru od 6,45 do 8 časova, i od 10 do 11 časova - u vreme dolaska i odlaska đaka prvaka u školu i iz škole.

Družina iz kvarta

Kvart kod solitera, iza robne kuće, početak osamdesetih, verovatno 1982. godina. Sleva: Migo Doknić, Milan Kraljević-Kraki, Dragan Đinđić, Veljo Mirković, Ako, Kićo, Čoto, Peđa Sarić, Siniša Vasović, Aco Gardašević, Peđa Bajić, Saša Petković, Dejan - Piske i Ljubiša Pisarević. (Hvala Siniši Vasoviću na poslatoj fotografiji).

I u sledećim brojevima “Bačka press” - a donosimo još zanimljivih fotografija praćenih pričama o Vrbasu nekada, o našim sugrađanima, o nekadašnjim navikama ...

Matu Uljareviću nagrada „Najbolji novi autor“

Crnogorski autor Mato Uljarević nagrađen je na Mediteranskom filmskom festivalu u Tirani nagradom za Najboljeg novog umjetnika („Best Emerging Artist“). Nagrada mu je dodijeljena za animirani film „Uroš“, ostvarenje koje je tokom prethodne godine prikazano na brojnim međunarodnim festivalima i nagrađeno na Festivalu svjetskog animiranog filma Animafest Zagreb 2026 nagradom „Zlatko Grgić“. Film kroz ekspresivnu ručno crtanu animaciju istražuje teme sjećanja, djetinjstva, rata i prolaznosti. Mediteranskom filmskom festivalu u Tirani (TMFF) predstavlja međunarodni filmski festival posvećen savremenoj mediteranskoj kinematografiji, sa posebnim fokusom na kratki igrani, dokumentarni i ani-

Foto: Promo

mirani film. Festival okuplja autore iz različitih zemalja Mediterana, stvarajući prostor za susret mladih umjetnika, filmskih profesionalaca i publike zainteresovane za nove autorske poetike i savremene društvene teme. Film „Uroš“ Mata Uljarevića podržan je od strane Film-skog centra Crne Gore i Se-

kretarijata za kulturu Glavnog grada. Film je do sada prikazan u zvaničnim selekcijama više evropskih festivala, između ostalog u Sloveniji (Animatoka), Mađarskoj (Primanima), Luksemburgu (CinEast). Producenti filma su Miljan Vučelić (Protos Film) i Danilo Vujačić (DOK Produkcija). Vijesti.rs

Літні звичаї та обряди

Надзвичайно важливими та ключовими в літньому обрядовому циклі є два поняття: вода і рослини. Саме там та попри них проходили та будувались обрядові й магичні дії, пов'язані з повагою до сонця, рослинності, предків і також покликані забезпечити гарний врожай. На це спрямовувалися і русалії що є перший обрядовий тиждень перед Зеленими святами на 50 день після Великодня. У народі він сприймався як Навський Великдень, коли русалки виходили гуляти, водили хороводи і заманювали парубків і дівчат. Календарні обряди літа приходять на зміну весняним і продовжують традицію піклування про майбутній урожай. Літні свята українців найкраще зберегли давнє язичницьке підґрунтя після прийняття і утвердження християнства. Одним из сутєвих моментів

літнього циклу у природі можна вважати літнє сонцестояння. Саме до нього було приурочене найбільше свято цього календарного періоду Івана Купала, що припадає на сьоме липня, яке поєднало у собі шанування та повагу до води та рослин. У цей день дівчата ворожать, намагаючись дізнатися свою подружню долю. Магічністю є овіяні пошуки за квіткою папороті, яка могла наділити сміливця надлюдськими властивостями. Чарівні купальські обряди поєднували в собі елементи культу Сонця, аграрної магічності та очисних обрядодій.

Підсумком аграрно-господарського року українського селянина є обжинки. Це свято завершення збору врожаю. Своєрідним відгомінном жертвоприношень можна вважати виготовлення так відомої спасової бородини. Василь Дацишин

Реализовани наградни вилет до Сримских Карловцох

Foto: Rutenpres

Штернацетцера школяре пиятей, шестей и седмей класи, Школи Петро Кузмяк з Руского Керестура, у провадженю своїх еко-наставників, штварток, 11. юния, наживели Сримски Карловци.

Нажива реализована у рамках проекту За чистейши и желенши школи у Войводини по хторим керестурска школа була една з наградзених, а нагоду одпутовац мали вредни школяре хтори того року участвовали на окружном, або висшим ступню змаганя.

Вилет організовал Рух горякох Войводини у Сримских Карловцох

и Специални резерват природи Ковильско-петроварадински мочар.

Школяре поопатрали знаменітосци Сримских Карловцох, вожели ше на катамарану, участвовали у рижних интересантних роботных у природи хтори були отримани на побережю Дуная, а хтори промовую заштиту животного штрעדку.

Школярох на наградни вилет водзели їх еко-наставники Валентина Русковски и Паулина Рац, а керестурски школяре на вилет пошли ведно зоз своїма парняками зоз Школи 20. октобер зоз Сивцу.

Рутенпрес

SZENTTAMÁS: Búcsú az óvodától

■ *Hétfőn a tuki Barbie óvoda nagycsoportja elbúcsúzott az óvodától és fiatalabb társaiktól. A szeptemberben első osztályba induló tizennégy gyermek nehéz szívvel köszönt el attól a helytől, amely hosszú éveken át a második otthona volt.*

A búcsú alkalmával elhangzott, itt tanultak meg együtt játszani, barátkozni, nevetni és vigasztalni egymást.

– Minden mese, dal, kirándulás, közös ünnep és játék szép emlékként él majd a szívünkben. Köszönjük nektek, hogy fogtátok a kezünket, amikor még bizonytalanok voltunk, hogy bátorítottatok, amikor féltünk, és hogy örültetek velünk minden apró sikerünknek. Tölteket kaptuk az első nagy útravalót az élethez: a szeretetet, a türelmet, a tudást és a hitet abban, hogy képesek vagyunk meg-

állni a helyünket a világban. Most új kapu nyílik előttünk. Iskolások leszünk, és izgatottan várjuk az új kalandokat. Bár új utakra indulunk, az óvoda mindig különleges hely marad számunkra, ahová gondolatban bármikor visszatérhetünk – üzenték a nagycsoportosok.

A leendő elsősök vándortarisznyával a hátukon, zenés, vidám műsor keretében először az óvónénitől, majd fiatalabb társaiktól vettek búcsút.

Szöveg és fotó: P. L. (SZENTTAMÁS.RS)

Fabrike koje je Vrbas imao između dva rata

Kudeljara "Hungarija" dd u Novom Vrbasu proizvodila struju

■ Prema pisanju "Godišnjaka" između 1876 – 1912. godine grad je imao Fabriku ulja, fabriku šibica, preduzeće za skupljanje svilenih kokona. Tu je kudeljara "Hungarija" sa svojim pogonom za proizvodnju električne energije, šećeranu koja je tada bila u izgradnji i već tada je Vrbas izrastao u centar Srednje Bačke.

Kudeljara "Hungarija" bavila se preradom konoplje. Jedan sporedni pogon fabrike služi za proizvodnju električne energije za osvetljavanje i pogon mašina, a za ogrev se upotrebljava pozder, nusproizvod koji se javlja pri preradi kudelje. Iz fabričke elektrane strujom se snabdevaju Stari i Novi Vrbas, pa i opština Kula koja leži 7 kilometara od Novog Vrbasa. Fabrički pogoni leže na 66 k.j., pored železničkog čvora glavne pruge Budimpešta - Novi Sad - Beograd i sporedne Stari Bečej - Sombor, na samoj obali Franjinog kanala, a sa druge strane pored kamenog puta Stari Bečej - Vrbas - Kula - Sombor, te su lako pristupačni sa svih strana - vozom, brodom ili seoskim kolima. Franjin kanal daje fabriki potrebnu vodu i služi joj kao stalni prirodni rezervoar. Fabrika je u veoma povoljnom položaju i što se tiče snabdevanja sirovinama: bujnost vegetacije duž obale Dunava i Tise naprosto primorava vlasnike oranica na gajenje kudelje, bez obzira na njene prinose i ekonomsku isplativost, jer kao što je poznato, kudeljuništava korov. Fabrički pogoni su opremljeni mašinama i alatima na veoma visokom nivou moderne tehnike. Uloženi i obrtni kapital ove firme daleko nadmašuje dva miliona kruna. Imajući sve to u vidu, kao činjenicu da se ovde proizvodi

pod budnim okom vlasnika, može se slobodno reći da se radi o fabrici koja zauzima veoma ugledno mesto u predradi poljoprivrednih proizvoda, ne samo u Bačkoj već i u celoj državi. Na kraju, valja napomenuti da fabrika raspolaže i sopstvenom kolonijom za činovnike i radnike. Na koloniji stalno živi preko 300 radnika rumunskog porekla, doseljenih sa strane kako bi se ublažio manjak radne snage, jer je veliko iseljavanje u inostranstvo.

Trgovina naših opština

Pošto je 1802. godine pušten u saobraćaj Franjin Kanal DTD koji su sagradili Gabor i Jožef Kiš, novi plovni put uključio je čitav niz novih cenatara u trgovčku mrežu Bačke. Oni su do sada bili veoma teško pristupačni, ali čim je omogućen lakši transport, u ovoj se zoni razvio veoma živ saobraćaj da bi se ubrzala cirkulacija poljoprivrednih proizvoda. U ovo vreme već se i Vrbas ubraja u najpoznatije trgovačke centre u Bačkoj. Na primer, sa početka 1800- tih godina imamo već podataka o tome kako se sa vrbaskog teritorije prevozila Kanalom znatna količina žitarica. Naravno, teško je odgovoriti koliko je lakši transport prodaje žita doprineo bogaćenju vrbaskog stanovništva. Jedno je, međutim, sigurno: aktivira-

na je motivacija trgovaca iz Vrbasa i okoline, a razvile se i druge privredne grane. To saznajemo i iz Monografije bačkobodroške županije, gde se tvrdi da na početku 19. veka posle Bajce, Novog Sada i Bečjeja, Vrbas igra glavnu ulogu na tržištu duvana, kudelje, vune i kože. Franjin kanal je dakle bio značajan faktor u pokretanju trgovine, ali je u tom pogledu značajniji uticaj imala izgradnja pruge Budimpešta - Zemun. Taj se značaj vidi odmah po njenom otvaranju. Značajnije se razvila trgovina žitaricama, stalno su ovde boravili predstavnici firmi iz Beča, Budimpešte i Đera. Pšenica

je odvožena sa ogromne teritorije, vrbaskog gazde uviđevši isplativost intezivne obrade zemljišta nastojali su da uzoru svaki pedelj zemlje da bi povećali količinu žitarica i krmnog bilja. Paralelno sa ovim, veća pažnja poklanja se i stočarstvu. U roku od nekoliko decenija, trgovina svinjama i izvoz živine dobija veliki značaj. Izvoz jaja u Austriju, Švajcarsku i Englesku donosi u to vreme veliku dobit. U međuvremenu, što je prirodno, počele su se razvijati i druge trgovinske grane, tako da su se prohteve potrošača mogli zadovoljavati i vrbaskom robom. Naši trgovci su već tada pokušava-

vali ne samo da podmiru potrebe svoga mesta, već i da privuku kupce iz susednih naselja. Mlinovi koji su bili sagrađeni, delom na vodeni, a delom na parni pogon proizvode brašno dobrog kvaliteta. Ubrzo posle otvaranja pruge Budimpešta - Zemun, trgovci uspevaju da organizuju pijacu za brašno. Stvaraju se bogati magacini potpuno gradskog izgleda sa bogatim asortimanom gvoždarske tekstilne i prehrambene robe. Naši industrijski proizvodi ne zadovoljavaju samo prohteve vrbaskog intezivnog života, već se neprestano umnožavaju, već se zanimljiva roba naših majstora traži i u okolini.

Uloga Franjinog kanala u razvoju trgovine

■ Saznajemo i iz Monografije bačkobodroške županije, gde se tvrdi da na početku 19. veka posle Bajce, Novog Sada i Bečjeja, Vrbas igra glavnu ulogu na tržištu duvana, kudelje, vune i kože. Franjin kanal je dakle bio značajan faktor u pokretanju trgovine, ali je u tom pogledu značajniji uticaj imala izgradnja pruge Budimpešta - Zemun. Taj se značaj vidi odmah po njenom otvaranju. Značajnije se razvila trgovina žitaricama, stalno su ovde boravili predstavnici firmi iz Beča, Budimpešte i Đera.

Dana 30. juna 2026. navršava se godina dana
od kada nije sa nama naša draga

Milijana Koprivica
rođena Miletić

Nedostaju nam divni trenuci provedeni sa tobom.
Ne prođe dan da te ne pomenemo i prisetimo se
tvog vedrog duha, razumevanja za sve nas
i tople majčinske ljubavi.

Hvala ti za sve, počivaj u miru, neka te anđeli čuvaju!

Tvoje ćerke, unučad i zet

Prodajem rasad limuna
Prodajem velike biljke limuna
tel: 063 76 57 303

**Sečenje i orezivanje kritičnih
stabala sa alpinističkom opremom,
a po dogovoru i sa dizalicom do 25 m**

GARDEN

**Pored ovoga vršimo i usluge:
košenje i krčenje travnatih površina
trimerom, kosačicom i malčerom.
Saradnja sa fizičkim i pravnim licima
Peđa 063 332 80 ili 064 12 10 255**

Kupujemo stan
Oko 50 m²
tel: 064 158 90 29

BAČKA PRESS

**Ukoliko želite da podržite funkcionisanje novina Bačka press,
jedinog štampanog medija u Vrbasu i okolini
tekući dinarski račun broj 325950060000204817**

Mega Festival košarke u kolicima u TC „Dejan Milojević“

Podrška iz Vrbasa

■ U dvorani TC „Dejan Milojević“ odigrana je revijalna inter squad utakmica košarke u kolicima, koja je publici ponudila vrhunsku sportsku predstavu, mnogo uzbuđenja i neizvesnu završnicu.

Foto: nedeljnik.rs

Igrači KKK Mega Despota formirali su mešovite sastave, uz podršku prijatelja iz KKI Vrbas, kao i nekolicine reprezentativaca Srbije iz drugih klubova. Ovaj sportski događaj još jednom je pokazao zajedništvo i posvećenost razvoju košarke u kolicima u Srbiji. Posebnu zahvalnost članovi Udruženja košarkaša u kolicima Despot uputili su Košarkaškom klubu Mega, partneru, i pokrovitelju događaja, koji kontinuirano pruža podršku promociji i razvoju košarke u kolicima, potvrđujući svoju vodeću ulogu u unapređenju inkluzivnog sporta u Srbiji.

Događaju je prisustvovao i specijalni gost Milan Tasić, direktor za takmičenja Košarkaškog saveza Srbije,

čije prisustvo dodatno potvrđuje značaj ovakvih manifestacija za razvoj sporta osoba sa invaliditetom. Koplja su ukrstila dva sastava, Despot u belim i Mega u roze dresovima.

Utakmica je ujedno predstavljala uvod u predstojeće aktivnosti reprezentacije Srbije u košarci u kolicima, koja će se sredinom juna okupiti na pripremama za Evropsko prvenstvo C divizije, koje će se održati tokom 2027. godine. Nakon velike borbe i neizvesne završnice, pobjedu je odnela ekipa Mege rezultatom 55:54.

Tim Mege predvodio je Nikola Đurđević, dok je ekipu Despota sa trenerskom ulogom predvodio Pero Kuzmanović.

Nedeljnik.rs

CFK Drago Jovović

Panonska 2,21460 Vrbas

www.cfkvrbas.com

■ Sara Marić, članica vrbaskog Džudo kluba "Tori" i reprezentativka Srbije, osvojila je zlatnu medalju na Evropskom džudo kupu u Sarajevu.

Takmičenje je održano 29. i 30. maja u glavnom gradu Bosne i Hercegovine, uz učešće takmičara iz čak 21 države Evrope i Azije. Sara je ovom titulom ostvarila najveći uspeh u dosadašnjoj karijeri. Na Evropskom kupu za seniore održanom u Sarajevu u veoma jakoj konkurenciji potvrdila je vrhunsku formu i stigla do najsjajnijeg odličja. Dokazala je da se uz talenat i besprekornu posvećenost ruše sve prepreke, i verovatno je ovo tek početak njene šampionske priče. Istorijski uspeh za džudo u Vrbasu dokaz su da se trud i rad isplate. Sara je nastupala u seniorskoj konkurenciji, u težinskoj kategoriji preko 78 kg. Zajedno sa Sarom na Evropskom džudo kupu bio je i Vladimir Rahman, trener Džudo kluba "TORI", koji je istakao da ovaj uspeh i zlatna medalja predstavljaju rezultat kontinuiranog stručnog rada svih klubskih trenera, kao i Sarine posvećenosti na putu do trona i zlatne medalje.

"Zahvaljujemo se svima koji su nam pomogli i dali podršku za odlazak na ovaj Evropski džudo kup u Sarajevu. Uspeh je time veći ako se uzme u obzir da Sara dolazi iz male sredine kao što je Vrbas, a najveći dokaz

njegove veličine je činjenica da je Sara jedina takmičarka iz džudo reprezentacije Srbije koja je stala na najvišu stepenicu pobjedničkog postolja. U njenu čast je i intonirana himna Republike Srbije", rekao je Rahman.

Završen X Juniorski kup nacija u boks

Najbolja bokserka Nina Damjanović

■ Dva dana finalnih borbi na X Juniorskom kupu nacija u boks, postavili su Srbiju na prvo mesto po uspešnosti među svim zemljama učesnicama.

Zlatne medalje za Srbiju osvojili su Dušan Nekić u kategoriji do 66 kg, Andrija Trajković (do 80 kg), Nina Damjanović (do 48 kg), Petar Radivojević (do 42 kg), Ak-sentije Pejić (do 50 kg), Lazar Jovanović (do 54 kg), Vuk Mandić (do 60 kg) i Luka Maksimović (do 66 kg). Najboljom takmičarkom turnira u konkurenciji školarki proglašena je naša bokserka Nina Damjanović. Najbolji u muškoj konkurenciji je Igbal Kijan iz Engleske. Najbolji domaći takmičar je Luka

Maksimović, a nabolji tehničar turnira Nikola Ilić iz Crne Gore. Najbolja juniorka turnira je Ena Hot iz Crne Gore. Za najboljeg juniora turnira proglašen je Strahinja Mrdak iz Crne Gore, Na-

bolji strani bokser je Vakıl Gurbanov iz Azerbejdžana. Najbolji strani sudija turnira je Farhad Rahmanov takođe iz Azerbejdžana, a najbolji domaći Ljubomir Krstin.

Vrbas.net

MARMEZO
medical

dr. Andrijana Marić

Kula, Maršala Tita 246 d
mail: marmezo2022@gmail.com
mob: 063.733.27.23 i 064.733.27.24

papović
Poliklinika

dr. Ružica Papović spec. med. mikrobiologije
21460 Vrbas, Njegoševa 2

papoviclab@gmail.com

Tel: 021 703 444

mob: 062 703 444 mob: 063 567 826

Radno vreme: svakog radnog dana od 7 do 19 časova
subotom od 7 do 13 časova

**HOTELSKA USLUGA NA BAZI
PANSIONA, POLUPANSIONA,
NOĆENJE SA DORUČKOM
I DNEVNIM ODMOROM**

SOBE

JEDNOKREVNOSTNE, DVOKREVNOSTNE,
SOBE SA FRANCUSKIM LEŽAJEM,
APARTMANI...

SALE

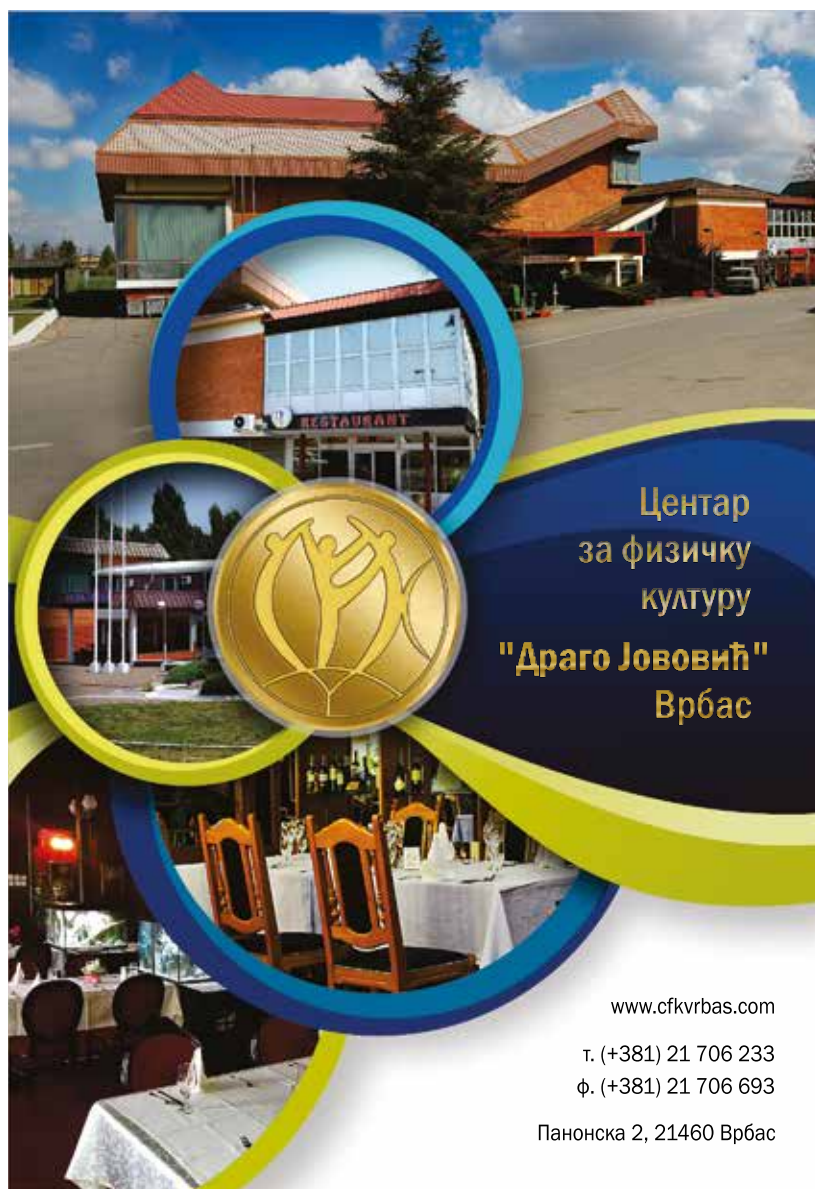
KAPACITETA
30, 100, 200 I 400 MESTA

SALONI

ZA SEMINARE, SASTANKE,
BANKETE, PREZENTACIJE...

AD "Central", Hotel Bačka
Maršala Tita 92, 21460 Vrbas
hotelbacka@sbb.rs
021 707 376, 021 707 900

Hotel Bačka

Центар
за физичку
културу
"Драго Јововић"
Врбас

www.cfkvrbas.com

т. (+381) 21 706 233

ф. (+381) 21 706 693

Панонска 2, 21460 Врбас

BAČKA PRESS

Ukoliko želite da podržite funkcionisanje novina
Bačka press, jedinog štampanog medija
u Vrbasu i okolini tekući dinarski račun broj
325950060000204817

025 730 487
064 187 32 27

cmykcrvenka@gmail.com

NALEPNICE BROŠURE VIZIT KARTE FLAJERI PAPIRNE KESE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE KOVERTE POZIVNICE FASCIKLE HEMIJSKE
UPALJAJI BLOKOVSKA ROBA KALENDARI MEMORANDUMI ROKOVNICI NOVINE
KATALOZI KOMERCIJALNA AMBALAŽA PLAKATI ČESTITKE PAPIRNE KOCKE